

Ս. ՆԵՐՍԵՍ ԸՆՈՐՀԱԼԻ

ՆԱՎԱՏՈՎ
ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ

ԵՐԵՎԱՆ - 2007

ՀՏԴ
ԳՄԴ
Ս -

ՍՈՒՐԲ ՆԵՐՍԵՍ ՇՆՈՐՀԱԼԻ
ՀԱՎԱՏՈՎ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ: - Երևան,
2007.- 56 էջ:

ԳՄԴ

ISBN

© ԱՍՈՂԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, 2007 թ.

Թարգմանությունը
Գրաբարեց՝
Ասողիկ Եպիսկոպոսի

ՍՈՒՐԲ ՆԵՐՍԵՍ ԸՆՈՐԴԱԼԻ

(1100-1173)

Ս. Ներսես Ընորհային հայ ամենաբազմարդյուն և բազմավաստակ մատենագիրներից է, համաքրիստոնեական չափանիշով մեծ մատենագիր: Նրա մատենագրական ժառանգությունը գրեթե անկորուստ հասել է մեզ: Գործերի մեծ մասը տպագրվել է, թարգմանվել տասնյակ լեզուներով և բազմիցս վերահրատարակվել: Նրա բազմաժանր ստեղծագործությունները՝ աստվածաբանական, դավանական, մեկնողական, ծիսասպաշտամունքային, պատմական, փիլիսոփայական, մանկավարժական բնույթի երկերը, բանաստեղծություններն ու պոեմները, նամակներն ու քարոզները, աղոթքներն ու շարականները հայոց «արծաթե դարի» և Կիլիկյան Հայաստանի պատմության առաջին շրջանի հոգևոր-մշակութային, կրոնաստվածաբանական մնայուն արժեքներից են, որտեղ արտահայտված են ժամանակի ազգային-քաղաքական տրամադրությունները, Հայոց պետության և Հայ եկեղեցու գաղափարայնությունը, վերջինիս ինքնանկախության, ազգային նկարագրի, ուղղափառության պաշտպանությունը: Ներսես Ընորհայու մատենագրական վաստակն ընդունված է բաժանել երկու մասի՝ արձակ և չափածո:

Ներսես Շնորհալու չափածո գրվածքների մեջ իր ուրույն տեղն ունի «Հաւատով խոստովանիմ» նշանավոր աղոթքը: Առաջին անգամ լույս է տեսել 1616-ին, Լվովում, «Սաղմոս ի Դաւիթ» գրքում, ապա՝ 1616-ին Ամստերդամում՝ «Կարճատօտ ժամագիրք» ժողովածուում: Առանձին գրքով առաջին անգամ հրատարակվել է Վենետիկում, 1690-ին, այնուհետև բազմիցս վերահրատարակվել: «Հաւատով խոստովանիմ»-ը համաշխարհային հոգևոր գրականության գոհարներից է (թարգմանվել է 36 լեզուներով): Բաղկացած է 24 տնից (օրվա 24 ժամերի համեմատ) և բովանդակում է աղոթքի բոլոր տեսակները (դավանական, զղջական, պաղատական, խոստովանական և այլն): Հեղինակն այն անվանել է «Քրիստոսին հավատացող յուրաքանչյուր անձի աղոթք»: Գրված է արձակ, բայց հոգևոր ապրումների, հույզերի հարստությամբ և ներքին ուրիշով ազատ բանաստեղծությամբ է:

Աստղիկ Եպիսկոպոս

ՆԱՎԱՏՈՎ ԽՈՍՏՈՎԱՆԻՄ

Նաւարով խոսարովանիմ
Եւ երկիրպագանեմ Քեզ,
Նայր եւ Որդի եւ Սուրբ Տոգի,
Անեղ եւ անմահ բնութիւն,
Արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան
Եւ անենայն եղելոց.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Հավատով խոստովանում
Եվ երկրպագում եմ Քեզ,
Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգի,
Անստեղծ և անմահ բնություն,
Արարիչ հրեշտակների և մարդկանց
Եվ բոլոր եղածների.
Եվ ողորմիր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

Բ

Նաւարով խոսարովանիւմ
 Եւ երկիրպագանեմ Քեզ,
 Անբաժանելի լոյս,
 Միասնական Սուրբ Երրորդութիւն
 Եւ մի Աստուածութիւն,
 Արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի,
 Նախածեալ ի հոգոյ իմմէ
 Զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան.
 Եւ լուսաւորեալ
 զմիտքս իմ ի ժամուս յայսմիկ՝
 Աղօթել Քեզ ի հաճոյս
 Եւ ընդունիլ ի Քէն
 զինդրուածս իմ.
 Եւ ողորմեալ Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

10

Բ

Յավատով խոստովանում
 Եվ երկրպագում եմ Քեզ
 Անբաժանելի լույս,
 Միասնական Սուրբ Երրորդութիւն
 Եվ մի Աստվածութիւն,
 Արարիչ լուսի և հալածիչ խավարի,
 Յալածի՛ր իմ հոգուց
 Խավարը մեղքերի և անգիտության.
 Եվ լուսավորիր
 միտքն իմ այս ժամին՝
 Աղօթել ի հաճոյս Քեզ
 Եվ Քեզանից ընդունել
 իմ խնդրանքները.
 Եվ ողորմի՛ր քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

11

Գ

Նայր երկնատր,
Աստուած ճշմարիտ,
Որ առաքեցեր զՈրդիդ Քո սիրելի
Ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին,
Մեղայ յերկինս եւ առաջի Քո.
Ընկալ զիս
Որպէս զանատակ որդին.
Եւ զգեցո ինձ
Զպարմունճանն զառաջին,
Զոր մերկացայ մեղօք.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

12

Գ

Յայր երկնավոր,
Աստված ճշմարիտ,
Որ առաքեցիր Քո սիրելի Որդուն
Ի խնդիր մոլորյալ ոչխարի,
Մեղա երկնքի և Քո առաջ,
Ընդունիր ինձ,
Ինչպէս անառակ որդուն,
Եվ հագցրու ինձ
Լավագոյն պատմուճանը,
Որից մերկացա մեղքի պատճառով.
Եվ ողորմիր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

13

Որդի Աստուծոյ, Աստուած ճշմարիտ,
 Որ խոնարհեցեր ի հայրական ծոցոյ
 Եւ առեր մարմին
 Ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ՝
 Վասն մերոյ փրկութեան,
 Խաչեցար, թաղեցար
 Եւ յարեար ի մեռելոց
 Եւ համբարձար փառօք
 Առ Տայր.
 Մեղայ յերկինս եւ առաջի Քո,
 Յիշեալ զիս որպէս զաւագակն,
 Յորժամ զաս արքայութեամբ քով.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Որդի Աստուծո, Աստված ճշմարիտ,
 Որ խոնարհվեցիր հայրական ծոցից
 Եվ մարմին առար
 Սուրբ կույս Մարիամից՝
 Մեր փրկության համար.
 Խաչվեցիր, թաղվեցիր
 Եվ հարություն առար մեռյալներից
 Եվ համբարձվեցիր փառքով
 Հոր մոտ.
 Մեղա՛ երկնքի և Քո առաջ,
 Հիշի՛ր ինձ՝ ինչպես ավագակին,
 Երբ գաս քո Արքայությամբ.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ե

Մոգի Աստուծոյ՝ Աստուած ճշմարիտ,
Որ իջեր ի Յորդանան
Եւ ի վերնադունն
Եւ լուսավորեցեր զիս մկրտութեամբ
սուրբ Ավագանին,
Մեղայ յերկինս եւ առաջի Քո.
Մաքրեա զիս վերստին
Աստուածային հրով Քով՝
Որպէս հրեղէն լեզուօր
Սուրբ զառաքեալսն.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

16

Ե

Յոգի Աստուծո, Աստված ճշմարիտ,
Որ իջար Յորդանան
Եվ վերնատուն
Եվ լուսավորեցիր ինձ մկրտությամբ
Սուրբ Ավագանի,
Մեղա՛ Երկնքի և Քո առաջ,
Մաքրի՛ր ինձ վերստին,
Աստվածային Քո հրով
Ինչպէս սուրբ առաքյալներին՝
Յրեղէն լեզուներով.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

17

2- Ս. Ներսէս Շնորհալի

Ձ

Անեղ բնութիւն,
Մեղայ Քեզ միտք իմովք,
Տոգով եւ մարմնով իմով,
Մի յիշեր զանեղս իմ զառաջիւս
Վասն անուանի քում սրբոյ.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

18

Ձ

Անստեղծ բնություն,
Մեղա Քեզ՝ իմ մտքերով,
Իմ հոգով և մարմնով,
Մի՛ հիշիր մեղքերն իմ նախկին
Քո սուրբ անվան համար.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

19

Է

Տեսող ամենայնի,
Մեղայ Քեզ
Խորհրդով, բանիւ եւ գործով
Ջնջեա զձեռագիր յանցանաց իմոց
Եւ գրեա զանուն իմ
Ի դպրութեան կենաց.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Է

Ու ամենատես,
Մեղա Քեզ,
Մտքով, խոսքով և գործով
Ջնջի՛ր ձեռագիրն իմ հանցանքների
Եվ գրի՛ր անունն իմ
Կյանքի գրքի մեջ.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ը

Քննող գաղտնեաց,
 Մեղայ Քեզ կամայ եւ ակամայ,
 Գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ,
 Թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս.
 Չի ի ծննդէն սուրբ Աւագանին
 Մինչեւ այսօր
 Մեղուցեայ եմ
 Առաջի Աստուածութեանդ քո
 Չգայարանօք իմովք
 Եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ը

Գաղտնիքներ Քննող,
 Մեղա Քեզ կամա և ակամա,
 Գիտակցաբար և անգիտակցաբար,
 Թողութիւն շնորհի՛ր մեղավորիս.
 Քանզի ծնունդից սուրբ Ավագանի
 Մինչև այսօր
 Մեղանչել եմ
 Քո Աստվածութեան առաջ
 Իմ զգայարաններով
 Եվ մարմնիս բոլոր անդամներով.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ամենախնամ Տեր,
 Դիր պահապան աչաց իմոց՝
 Չերկիրդ Քո սուրբ
 Ոչ եւս հայիլ յայրաւր.
 Եւ՝ ականջաց իմոց,
 Ոչ ախորժել լսել զքանս չարութեան,
 Եւ՝ բերանոյ իմոյ,
 Ոչ խօսել զարութիւն,
 Եւ՝ սրտի իմոյ,
 Ոչ խորհել զչարութիւն,
 Եւ՝ ձեռաց իմոց,
 Ոչ գործել զանիրաւութիւն.
 Եւ՝ ոտից իմոց,
 Ոչ զնալ ի ճանապարհս
 Անօրէնութեան.
 Այլ ուղղեալ զչարժումն սոցա՝
 Լինել ըստ պարտիրանաց
 Քոց յամենայնի.
 Եւ ողորմեալ Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ամենախնամ Տեր,
 Քո սուրբ երկիւղը
 Իմ աչքերին պահապան դիր,
 Որ էլ պագշոտ չնայեն,
 Եվ՝ իմ ականջներին,
 Որ չախորժեն լսել
 Չարութեան խոսքեր,
 Եվ՝ իմ բերանին, որ սուտ չխոսի,
 Եվ՝ իմ սրտին,
 Որ չար չխորհի,
 Եվ՝ իմ ձեռքերին,
 Որ չգործեն անիրավութիւն,
 Եվ՝ իմ ոտքերին,
 Որ չզնան անօրենութեան
 ճանապարհով,
 Այլ ուղղի՛ր շարժումը սրանց՝
 Չետևելու ամեն ինչում
 Քո պատուիրաններին.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

♂

Նուր կենդանի Քրիստոս,
 Չհուր սիրոյ Քո, զոր արկեր յերկիր՝
 Բորբոքեա յանձն իմ,
 Չի այրեացէ հոգոյ իմոյ.
 Եւ սրբեացէ զհիղճ մտաց իմոյ,
 Եւ մաքրեացէ զմեղս մարմնոյ իմոյ,
 Եւ վառեացէ զլոյս գիտութեան Քո
 Ի սրբի իմում.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

26

♂

Բուր կենդանի Քրիստոս,
 Քո սուրբ հուրը երկրում տարածած
 Բորբոքի՛ր իմ մեջ,
 Որպեսզի այրի ախտը իմ հոգու,
 Եվ սրբի իմ խղճմտանքը,
 Եվ մաքրի մեղքերն իմ մարմնի,
 Եվ վառի Քո գիտության լույսը
 Իմ սրտում.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

27

ԺԱ

Իմաստութիւն Նոր՝ Յիսուս,
Տուր ինձ իմաստութիւն՝
Զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել
Առաջի Քո յամենայն ժամ.
Ի չար խորհրդոց, ի բանից
Եւ ի գործոց
Փրկեա զիս.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԺԱ

Հոր իմաստութիւն՝ Յիսուս,
Տուր ինձ իմաստութիւն,
Որ ամեն ժամ Քո առաջ
Խորհեմ, խոսեմ և գործեմ բարին
Եվ փրկիր ինձ
Չար խտեղից, խոսքերից
Եվ գործերից.
Եվ ողորմիր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

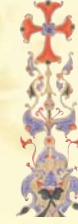

Կամեցող բարեաց
 Տէր կամարար,
 Մի թողուր զիս
 Ի կանս անձին իմոյ զնալ.
 Այլ առաջնորդես ինձ՝
 Լինել միշտ՝
 Ըստ կանաց Քոց բարեսիրաց.
 Եւ ողորմես Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Բարիք կամեցող,
 Ո՛վ Տէր կամարար,
 Մի՛ թող
 Անծիս կանքով գնալ,
 Այլ առաջնորդիր ինձ՝
 Լինելու միշտ՝
 Ըստ Քո բարեսեր կանքի,
 Եվ ողորմիր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԺԳ

Արքայ երկնատր,
Տուր ինձ զարքայութիւն Քո,
Չոր խոստացար սիրելեաց Քոց,
Եւ զօրացո զսիրտ իմ
Արել զմեղս
Եւ սիրել զՔեզ միայն
Եւ առնել զկամս Քո.
Եւ ողորմես Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

32

ԺԳ

Արքա երկնավոր,
Տո՛ւր ինձ Քո արքայութիւնը,
Որ խոստացար Քո սիրելիներին,
Եվ զօրացրո՛ւ սիրտս,
Որ մեղքերն ատեն
Եվ սիրեն լոկ Քեզ
Ու կամքդ կատարեն.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

3 - Ս. Ներսես Շնորհալի

33

Խնամող արարածոց,
 Պահեա նշանաւ իւսշի Քո
 Զհոգի եւ զմարմին ինձ
 Ի պարբանաց մեղաց,
 Ի փորձութեանց դիւսց
 Եւ ի մարդոց անիրասաց
 Եւ յանենայն վտանգից
 Նոզոյ եւ մարմնոյ.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Խնամող արարածների,
 Խաչիդ նշանով
 Պահպանիր հոգիս և մարմինս
 Մեղքերի պատրանքներից,
 Դևերի փորձություններից,
 Անիրավ մարդկանցից
 Եվ բոլոր վտանգներից
 Հոգու և մարմնի.
 Եվ ողորմիր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԺԵ

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
Աջ Քո հովանի լիցի ի վերայ իմ
Ի րուէ եւ ի գիշերի.
Ի նսրիլ ի րան,
Ի գնալ ի ճանապարհ,
Ի ննջել եւ ի յառնել,
Զի մի երբէք սասանեցայց.
Եւ ողորմես Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

36

ԺԵ

Բոլորի պահապան Քրիստոս.
Թող Քո Աջը հովանի լինի ինձ վրա.
Գիշեր և ցերեկ,
Տանը նստելիս,
Ճամփա գնալիս,
Քնած թե արթուն,
Որպեսզի երբեք չսասանվեմ.
Եվ ողորմիր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

37

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո
 Եւ լնու զամենայն արարածս
 Ողորմութեամբ Քոյ,
 Քեզ յանձն առնեն զանձն իմ.
 Դու հոգս եւ պատրաստեա
 Զպէտս հոգոյ եւ մարմնոյ իմոյ
 Յայսմեղիք մինչեւ յաւիտեան.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Աստված իմ, որ բացում ես ձեռքդ
 Եվ լցնում բոլոր արարածներին
 Քո ողորմությամբ,
 Քե՛զ եմ վստահում անձն իմ,
 Դու հոգա՛ւ և պատրաստի՛ր
 Հոգուս և մարմնիս կարիքները,
 Այսուհետև մինչև հավիտյան.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԺԷ

Դարձուցիչ մոլորելոց,
Դարձն զիս
Ի չար սովորութեանց իմոց
Ի բարի սովորութիւն.
Եւ բեւեռս ի հոգի
Իմ գտակալի օր մահուն,
Եւ զերկիւղ գեհեկոյն,
Եւ զւեր արքայութեանն
Ձի զղջացայց ի մեղաց
Եւ գործեցից զարդարութիւն.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

40

ԺԷ

Սովորվածներին դու դարձի բերող,
Դարձրո՛ւ ինձ
Իմ չար սովորություններից
Բարի սովորության,
Իմ հոգուն բեռիւր
Սոսկալի օրը մահվան,
Երկյուղը գեհեկի
Եվ սերը արքայության,
Որպեսզի զղջան մեղքերս
Եվ գործեմ արդարություն.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

41

ԺԸ

Աղբիւր անմահութեան,
Աղբերացո ի սրտէ իմմէ
Չարութեանս ապաշխարութեան՝
Որպէս պոռնկին.
Չի լուսցից զմեղս անձին իմոյ
Յառաջ քան
Չեխանելն իմ յաշխարհէս.
Եւ ողորմես Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

42

ԺԸ

Աղբյուր անմահութեան,
Բխեցրո՛ւ զղջման արցունքներն
Իմ սրտից,
Ինչպէս պոռնկից,
Որպէսզի լվամ մեղքերն իմ անձի
Նախքան հեռանալն իմ
Այս աշխարհից.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

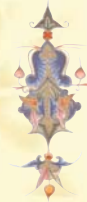
43

Պարգեւիչ ողորմութեան,
 Պարգեւեա ինձ
 Ուղղափառ հաւարով
 Եւ բարի գործով,
 Եւ սուրբ մարմնոյ
 Եւ արեան քո հաղորդութեամբ
 Գալ առ Քեզ.
 Եւ ողորմեա Քո արարածոց
 Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Պարգեւիչ ողորմութեան,
 Պարգեւիչ ինձ
 Ուղղափառ հավատով
 Եվ բարի գործով,
 Եվ Քո սուրբ Մարմնի
 Եվ Արյան հաղորդութեամբ
 Գալ դեպի Քեզ.
 Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
 Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

Ի

Քարերար Տեր,
Նրեշտակի բարոյ
Յանձն արասցես զիս՝
Քաղցրութեամբ ասանդել զհոգի իմ.
Եւ անխռով անցուցանել
Ընդ չարութիւն այսոցն,
Որք են ի ներքոյ երկնից.
Եւ ողորմես Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

46

Ի

Քարերար Տեր,
Ինձ բարի հրեշտակին հանձնիր,
Որ հոգիս
Քաղցրութեամբ ավանդես,
Եվ անխռով անցնես
Դևերի չարությունից,
Որոնք գտնվում են երկնքի ներքո.
Եվ ողորմիր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

47

ԻԱ

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս,
Արժանատրեա զհոգի իմ
Ուրախութեամբ տեսանել
Զլոյս փառաց Քոց
Ի կոչման ատորն
Եւ հանգչել յուսով
Բարեաց յօթեանս արդարոց
Մինչեւ յօր մեծի գալստեան Քո.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԻԱ

Լույս ճշմարիտ՝ Քրիստոս,
Արժանացրու հոգիս
Այն կանչի օրը
Ուրախությամբ տեսնել
Փառքը Քո լույսի
Եվ արդարների օթանի մեջ
Հանգչել բարեհույս,
Մինչև Քո գալստյան մեծ օրը.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

ԻԲ

Դարասոր արդար,
Յորժամ գաս փառօք Նօր դարել
Զկենդանիս եւ զմեռեալս՝
Մի մտաներ ի դարաստան
Ընդ ծառայի քուն,
Այլ փրկեա զիս
Ի յափտենական հրոյն
Եւ լսելի արա ինձ
Զերանաւեր կոչումն արդարոց՝
Յերկնից արքայութիւնդ.
Եւ ողորմեա Քո արարածոց
Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

50

ԻԲ

Արդար դատավոր,
Երբ Հոր փառքով գաս դատելու
Ողջերին և մեռածներին.
Դատի մի՛ մտիր
Քո ծառայի հետ,
Այլ փրկիր ինձ
Հավիտենական հրից
Եվ լսելի արա ինձ
Արդարների կանչն երանավետ
Դեպի արքայութեանդ երկնային.
Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին
Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:

51

Ամենողորմ Տէր,*Ողորմեա**Ամենայն հաւատացելոց ի Քեզ՝**Իմոց եւ օրարաց,**Ծանօթից եւ անծանօթից,**Կենդանեաց եւ մեռելոց.**Շնորհեա եւ թշնամեաց իմոց**Եւ արելեաց զթողութիւն,**Որ առ իս յանցանացն.**Եւ դարձո՞ղ զնոսս**Ի չարեացն,**Զոր ունին վասն իմ,**Զի ողորմութեան Քում**Արժանի եղիցին.**Եւ ողորմեա Քո արարածոց**Եւ ինձ՝ բազմամեղիս:***Ամենաողորմ Տէր,***Ողորմի՛ր բոլոր**Քեզ հավատացողներին,**Մերոնց եւ օտարներին,**Ծանօթներին եւ անծանօթներին,**Ողջերին եւ մեռածներին,**Թողություն շնորհի՛ր**Թշնամիներիս եւ ատողներիս**Իմ դեմ գործած**Չանցանքների համար**Եվ նրանց**Ետ դարձրու չարությունից,**Որ ունեն իմ դեմ,**Որ արժանանան Քո ողորմության.**Եվ ողորմի՛ր Քո արարածներին**Եվ ինձ՝ բազմամեղիս:*

ԻԴ

Փառաւորեալ Տէր,
 Ընկալ զաղաչանս ծառայի Քո
 Եւ կարարեալ ի բարի
 Զխնդրուածս իմ
 Բարեխօսութեամբ
 Սրբուհոյ Աստուածածնին
 Եւ Յովհաննու Մկրտչին,
 Եւ սրբոյն
 Սրեփաննոսի Նախավկային,
 Եւ սրբոյն
 Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին,
 Եւ սրբոց առաքելոց, մարգարէից,
 Վարդապետաց, մարտիրոսաց,
 Նայրապետաց, ճգնաւորաց,
 Կուսանաց եւ ամենայն սրբոց Քոց,
 Երկնաւորաց եւ երկրաւորաց,
 Եւ քեզ փառք եւ երկրպագութիւն
 Անբաժանելի Սուրբ Երրորդութեանդ,
 Յաւիրեանս յաւիրենից, ամեն:

ԻԴ

Փառավորյալ Տէր,
 Ընդունի՛ր ծառայիդ աղաչանքները
 Եվ ի բարին կատարի
 Իմ խնդրանքները
 Բարեխօսութեամբ
 Սրբուհի Աստվածածնի
 Եվ Հովհաննես Մկրտչի,
 Եվ Սուրբ
 Ստեփանոս Նախավկայի,
 Եվ մեր սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի,
 Եվ սուրբ առաքյալների,
 Մարգարեների,
 Վարդապետների, մարտիրոսների,
 Հայրապետների, ճգնավորների,
 Կույսերի և Քո բոլոր
 Երկնային և երկրային սրբերի,
 Եվ Քե՛զ փա՛ռք և երկրպագութիւն,
 Անբաժանելի Սուրբ Երրորդութեանդ,
 Հավիտյանս հավիտենից, ամեն:

Գրվել Յւսւլտրոմը՝
Ասողիկ եղինկոպոսի,
Ղանդուկաճանայի